

10.9.2021

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/21186/2021

Paltan lausunto hallituksen esitysluonnoksesta laiksi tartuntatautilain muuttamista koskevasta esitysluonnoksesta

Palvelualojen työnantajat Palta ry kiittää mahdollisuudesta lausua tartuntatautilain muuttamista koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta liittyen terveysturvalliseen maahantuloon ja koronatodistukseen.

HE-luonnos maahantulosäännösten voimassaolon jatkamisesta

Hallituksen esitysluonnoksessa esitetään, että maahantulosäännösten voimassaoloaika jatkettaisiin 31.12.2021 asti. Palta suhtautuu maahantulosäännösten jatkamiseen vuoden loppuun asti kriittisesti. Rokotuskattavuus nousee jatkuvasti ja ennusteiden mukaan 80 prosentin kattavuus saavutetaan lokakuussa. Myös hallitus on sitoutunut yhteiskunnan avautumiselle lokakuun aikana. Edellä mainitusta johtuen Palta katsoo, että maahantulon rajoituksista voidaan luopua lokakuun puolessavälissä.

Suomeen suuntautuvan matkailun avaaminen on erittäin tärkeää Suomen talouden ja hyvinvointimme kannalta. Tänne suuntautuvan matkustamisen osuus kokonaisviennistämme on merkittävä (yli 5%) ja Covid-19 liittyvät rajoitukset romahduttivat sen käytännössä kokonaan.

Perustuslakivaliokunta katsoi kesäkuussa käsitellessään tartuntatautilain väliaikaista muuttamista, että hallituksen esittämälle muutosten voimassaoloajalle vuoden loppuun ei ollut riittäviä perusteluja ja että sääntelyn voimassaoloaika oli lyhennettävä ulottumaan 15.10. saakka viitaten juuri rokotuskattavuuteen.

Palta katsoo, että mahdolliset rajoitukset maahantulolle tulisi kohdistaa 15.10. jälkeen tarvittaessa vain ja ainoastaan erityisen riskialttiista maista (tummanpunaiset maat, joissa ilmaantuvuusluku on vähintään 500) saapuviin matkustajiin (tartuntatautilain 16 §:ään nojautuen).

Jos hallitus kuitenkin päätyy esittämään luonnoksen mukaisesti rajoitusten jatkamista vuoden loppuun asti näkemyksestämme poiketen, haluaa Palta kiinnittää huomiota kahteen eri seikkaan:

- Matkustajamäärät ovat kasvamassa kaikilla maahantulopisteillä. Nykyisen käytännön mukaan kaikkien maahantulijoiden koronatodistukset tarkastetaan. On selvää, että matkustajamäärien edelleen kasvaessa tämä toimintamalli tulee aiheuttamaan erittäin

10.9.2021

pahoja pullonkauloja ja ruuhkia. Tästä syystä nykyistä käytäntöä on muutettava, jonka myös laki mahdollistaa.

- Ilmaantuvuusluku vapaan maahantulon rajaksi, joka on määritelty erillisellä asetuksella ja joka myös erääntyy lokakuun puolella välissä tulee muuttaa vastaamaan yleiseurooppalaista tasoa eli nostaa nykyisestä 10:stä 50:een.

HE-luonnos koronatodistuksesta

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi EU:n digitaalisen koronatodistuksen (ns. koronapassin) kansallisesta käytöstä. Esitysluonnoksessa ehdotetaan säädettäväksi mahdollisuudesta edellyttää tilaisuuteen osallistuvilta tai asiakas- ja osallistujatilaan tulevilta ihmisiltä covid-19-tautia koskeva luotettava todistus viranomaispäätöksissä toiminnalle asetettujen rajoitusten välttämiseksi.

Palta pitää lain säätämistä koronapassista perusteltuna ja tarpeellisena. Koronapassin tulee olla vaihtoehto tiukemmille rajoituksille, jos Covid-19-epidemiatilanne pahenee merkittävästi. Sitä ei tule kuitenkaan käyttää keinona pidentää turhaan rajoitusten voimassaoloaika.

Esitysluonnoksen mukaan koronatodistusta edellytettäisiin 12-vuotiailta ja sitä vanhemmilta. Koska Suomessa 12-15-vuotiaiden rokotukset aloitettiin vasta elokuussa, tulee Paltan mielestä vielä harkita, että koronapassia ei edellytettäisi alkuvaiheessa alle 16-vuotiailta. Tämä siitä syystä, että luonnoksenkin mukaan kaikilla yli 12-vuotiailla olisi mahdollisuus saada kaksi rokoteannosta vasta loka-marraskuun vaihteeseen mennessä.

Lisäksi Palta katsoo, että hallituksen esitystä tulisi täydentää niin, että myös koronapassin vapaaehtoinen käyttäminen olisi mahdollista.

Lopuksi Palta haluaa vielä muistuttaa tässä yhteydessä kaikkein tärkeimmästä tavoitteesta eli hallituksen syyskuun alussa uudistaman hybridistrategian tavoitteesta avata Suomea rokotekattavuuden noustessa kohti 80 prosenttia. Tämän tavoitteen saavuttaminen tulee ohjata kaikkea Covid-19 pandemiaan liittyvää säädöstyötä.

Kunnioitavasti,

Tatu Rauhamäki
Johtaja, elinkeinopolitiikka
Palvelualojen työnantajat Palta ry